

MODLITWA RÓŻAŃCOWA W STOWARZYSZENIU „RYCERSTWO NIEPOKALANEJ” W POLSCE

Prezentując temat „Modlitwa różańcowa w Stowarzyszeniu «Rycerstwo Niepokalanej» w Polsce”, pragnę na wstępie w ogólnym zarysie scharakteryzować duchowość jego założyciela – św. Maksymiliana Marii Kolbego – gdyż jest ona także duchowością każdego rycerza i wywiera zasadniczy wpływ na kształtowanie naszych zachowań w życiu codziennym (w rodzinie, wspólnocie MI, wspólnocie parafialnej, w podróży, w pracy itp.), a przede wszystkim nadaje znaczenie i sens naszym modlitwom, odmawianym tak w wymiarze indywidualnym, jak i wspólnotowym.

Św. Maksymilian Maria Kolbe był przekonany i wiedział, że ogłoszenie dogmatu o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny przez papieża Piusa IX w dniu 8 grudnia 1854 roku, stanowiło punkt graniczny, rozpoczynający nowy etap. Powiedział wyraźnie: „Przez siedem wieków walczyliśmy, aby została uznana prawda o Niepokalanym Poczęciu; ta walka została uwieńczona ogłoszeniem dogmatu i objawieniem się Najświętszej Dziewicy w Lourdes. Teraz właśnie kolej na drugą część historii: rozsiewać tę prawdę w duszach, czuwać nad jej wzrostem i zbierać owoce świętości”¹.

Św. Maksymilian, zachęca nas do życia na wzór Niepokalanej, każe nam rozważać tajemnicę Niepokalanego Poczęcia pod nowym kątem. Pragnie, abyśmy rozumieli, że Niepokalane Poczęcie jest dla nas nie tylko daleką wizją triumfu Matki Bożej w świecie rozbitym nienawiścią szatana, ale jest to także w rzeczywistości symbol zapowiedzi triumfu znacznie większego i trwałego, w którym my sami mamy uczestniczyć. Sprawa Maryi jest naszą sprawą; to właśnie Najświętsza Dziewica zdeptała głowę węża przez swoje potomstwo, złożone przede wszystkim z Jezusa i z nas z Nim złączonych. Walka wszczęta od powstania świata pomiędzy demonem a plemieniem Niewiasty trwać będzie aż do końca wieków. Chwała Niepokalanego Poczęcia przedziwnie uwidoczniła

¹ *Pisma Ojca Maksymiliana Marii Kolbego, franciszkanina*, t. I-IX, Niepokalanów 1970, mps powielony, nr 432 (dalej POMK).

udział, jaki w tej walce bierze Dziewica Maryja. Przy Niej zwycięstwo jest pewne, a wąż pod Jej stopami wije się bezsilny. Określenie przywileju Niepokalanego Poczęcia było jednocześnie ogłoszeniem Królestwa Najświętszej Dziewicy w obecnych czasach oraz wezwaniem do apostołstwa maryjnego – apostołstwa przez Maryję i w zależności od Maryi.

Rycerstwo Niepokalanej, założone przez św. Maksymiliana 16 października 1917 roku, było odpowiedzią właściwą do wypełnienia tego zdania, do wypełnienia tego apostołstwa. Stało się ono narzędziem, którego używa Niepokalana, aby dopełnić służby miłości przez Pana upragnionej, od chwili zwiastowania aż do krzyża i dalej, aż do skończenia świata.

Najświętsza Panna Maryja, wybierając św. Maksymiliana, wskazała, że pragnie wzbudzać możliwie jak największą ilość mężczyzn i niewiast, Jej poświęconych, celem działania w świecie jako ów szczyt ewangeliczny. Przez MI Maryja sprawia, że w wielu sercach rodzi się olbrzymi zapał misyjny i autentyczny ideał świętości.

W dniu 23 maja 1933 r., przemawiając do współbraci – alumnów Międzynarodowego Kolegium Serafickiego w Rzymie – św. Maksymilian stwierdził, że Rycerstwo Niepokalanej jest dziełem Matki Bożej, powierzonym mu bez żadnej z jego strony zasługi: „Ja jestem słaby, a nawet już się starzeję, dlatego mogę wkrótce umrzeć. Ponieważ każdemu wolno napisać testament, dlatego sądzę, że i ja nie jestem pozbawiony tego prawa. Przeto, Bracia, gdy dojdzie do Was wiadomość o mojej śmierci, wiedźcie, że na mocy testamentu Wy jesteście dziedzicami moimi. Dotąd wszyscy pracowaliśmy dla Niepokalanej, gdy zaś umrę, wtedy Wy powinniście pracować bez ograniczeń, aż do przelania krwi, jeżeli zajdzie potrzeba, i powinniście szerzyć MI aż po krańce ziemi. Albowiem jest to zadanie święte, jest to wola Matki Bożej, abyśmy my, Bracia Mniejsi Konwentualni, którzy niegdyś obroniliśmy Jej Niepokalane Poczęcie, teraz także szerzyli Jej kult. Oto testament, który Wam zostawiam”².

Kiedy głębiej zastanowić się nad słowami tego testamentu św. Maksymiliana, dostrzega się, iż to Niepokalana zwraca się do każdego z nas, do całego świata, poprzez jego osobę i przez zakon, do którego on należał.

W programie działania Rycerstwa Niepokalanej, opracowanym w formie dyplomika, św. Maksymilian zawarł cel, warunki i środki.

Cel to staranie się o nawrócenie grzeszników, heretyków, schizmatyków, żydów itd., a zwłaszcza masonów, i o uświęcenie wszystkich pod opieką i za pośrednictwem Niepokalanej. A więc o nawrócenie wszystkich i każdego z osobna, którzy tego nawrócenia potrzebują, i o uświęcenie każdej duszy, która jest i będzie – bez żadnego wyjątku.

² *Konferencje świętego Maksymiliana Kolbego, Niepokalanów 1990, nr 22 (dalej KOMK).*

Szczególnym charakterem, odróżniającym Rycerstwo Niepokalanej od wielu innych zrzeszeń pracujących dla zbawienia i uświęcenia dusz, jest to, że Rycerstwo pod opieką Niepokalanej, za Niepokalanej pośrednictwem rozwija swoją działalność. W jakim zaś stopniu ma się to dziać przez Niepokalaną, wskazują warunki. I tak pierwszy istotny warunek należenia do Rycerstwa Niepokalanej brzmi: „Oddać się całkowicie Niepokalanej jako narzędzie w Jej niepokalanych rękach, a więc to nie my, ale Ona sama w nas i przez nas, jako narzędzia, w myśl ducha Rycerstwa ma działać. By zaś to umożliwić dusza wstępująca do Rycerstwa Niepokalanej całkowicie, bez żadnych zastrzeżeń, nieodwołalnie, oddać się musi. Drugim warunkiem, znakiem zewnętrznym tego wewnętrznego oddania się, to Cudowny Medalik Niepokalanej Dziewicy, który Ona sama objawiła i nosić poleciła. W sprawie nawrócenia i uświęcenia dusz środkiem może być tylko Boża łaska, a łaskę tylko modlitwą sprowadzać trzeba. Toteż na pierwszym miejscu pomiędzy środkami widnieje akt strzelisty, który Niepokalana sama podała przy objawieniu Cudownego Medalika: «O Maryjo, bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy» – i członkowie Rycerstwa dodają «i za wszystkimi, którzy się do Ciebie nie uciekają», obejmując w ten sposób modlitwą wszystkie dusze i każdą z osobna na całym świecie, «a zwłaszcza za masonami». W końcu zaś dodają: «i poleconymi Tobie», by Niepokalanej powierzyć te sprawy zbawienia i uświęcenia dusz, nad którymi w chwili bieżącej pracują»³.

„Każda modlitwa – mówił św. Maksymilian – przez pośrednictwo Niepokalanej i każdy akt spełnienia Jej woli przynosi Bogu chwałę i uwielbia Go najdoskonalej, bo stwierdza Jego niezmierną wszechmoc, iż tak doskonałą, tak szczytną i świętą istotę stworzył. Niepokalana jest tą [...] spójnią i dźwignią, łączącą nas z Bogiem. Jako stworzenie jest nam bliska, a jako Matka Boża dotyka Bóstwa. Dlatego też cześć oddawana Bogu przez Niepokalaną jest czią najwyższą, najdoskonalszą i najbardziej uwielbiającą Boga i przynoszącą Mu chwałę. Gdybyśmy omijali Niepokalaną, sprawialibyśmy wielką przykrość Trójcy Przenajświętszej»⁴.

„Potrzebne są... kolana... modlitwa, akty strzeliste – z nastawieniem, by wszystkie niedoskonałości w nas spaliły się dla Niej, by Ją pokochać, zbliżyć się do Niej [...] Ona sama wyjaśni te rzeczy w czasie modlitwy»⁵.

Modlitwa jest potęgą Boga w naszych słabych rękach. Aby się o tym przekonać, wystarczy przypomnieć pewne twierdzenie św. Maksymiliana, wypowiedziane na krótko przed jego aresztowaniem: „Porządek nadnaturalny wymaga

³ Por. POMK, nr 21a. 872. 879. 1196.

⁴ KOMK, nr 180.

⁵ Tamże, nr 190.

bardzo dużo modlitwy. Im bliżej będziemy Niepokalanej, tym więcej przez modlitwę będziemy mogli zrobić”⁶.

Przy innej okazji o. Maksymilian stwierdził: „Modlitwa – to zapoznany, a jednak najpotężniejszy środek do przywrócenia pokoju w duszach, do dania im szczęścia, bo do zbliżenia ich do miłości Bożej. Modlitwa jest warunkiem nieodzownym odrodzenia i życia każdej duszy. Modlitwa odradza świat”⁷.

Modlitwą szczególnie ulubioną i praktykowaną przez św. Maksymiliana była modlitwa różańcowa, o której powiedział: „Różaniec św. to prosta i jednocześnie wzniosła modlitwa, którą sama Niepokalana, objawiając się w Lourdes, wskazała wiernym”⁸. „W Lourdes Niepokalana przesuwa paciorki różańca i zachęca tym Bernadetę do odmawiania go razem z Nią. Głęboka to nauka, jak mamy zgłębiać tajemnice Jezusowe od Jego zstąpienia na świat aż do ukoronowania na Królowę nieba Tej, co Matką Mu była. Jeżeli pragniemy wznieść się do Jej poznania i do pokochania Jezusa, musimy te tajemnice w zjednoczeniu z Nią rozpamiętywać”⁹.

Św. Maksymilian, wsłuchany w głos Niepokalanej, odczuwał bardzo intensywnie tę pierwszorzędną rolę modlitwy różańcowej, która przyczynia się do ukierunkowania całego naszego istnienia ku Bogu.

Założyciel Rycerstwa cenił wielce różaniec, nazywając go mieczem w walce o Królestwo Boże, tak jak Cudowny Medalik zwykł był nazywać kulką. Twórca MI odmawiał codziennie cały różaniec. Różańcem „użyźniał” każdy numer *Rycerza*. Tę praktykę zalecał innym. Twierdził: „Różaniec jest modlitwą najmiłszą Matce Bożej. Przyznam się Wam, że już od paru lat przed każdym zaczęciem się *Rycerza* i po jego skończeniu odmawiam zawsze cząstkę różańca świętego, oddając na własność wszystkie skutki jego Niepokalanej”¹⁰.

Rycerstwo Niepokalanej nastawione jest na walkę ze złem, z fałszem i grzechem, ale prowadzoną pod wodzą i według przykładu Niepokalanej, która kocha błędzących i grzeszników, i właśnie z miłości ku nim uwalnia ich od błędu i grzechu. Kładzie akcent na program pozytywny: szerzenie Królestwa Serca Jezusowego, królestwa miłości, i pamięta o zasadzie swego Założyciela: „Tylko miłość jest twórcza”. Akt oddania wskazuje nam też najskuteczniejszy sposób osiągnięcia tego celu. Upewnia nas co do słuszności tej metody Sobór Watykański II zaznaczając dwukrotnie: „Gdy Matka czci doznaje, to poznaje się, kocha i wielbi w sposób należyty i zachowuje się przykazania Syna” (KK 66);

⁶ Tamże, nr 142.

⁷ POMK, nr 784.

⁸ Tamże, nr 352.

⁹ Tamże, nr 501.

¹⁰ KOMK, nr 17.

„gdy jest sławiona i czczona, przywołuje wiernych do Syna swego i do Jego ofiary oraz do miłości Ojca” (KK 65).

W dniu 17 października 1997 roku, Papieska Rada do Spraw Świeckich, na podstawie 80-letniej działalności, postanowiła erygować Rycerstwo Niepokalanej jako stowarzyszenie publiczne międzynarodowe według norm kan. 312 par. 1.1° i nn. *Kodeksu Prawa Kanonicznego* oraz jednocześnie zatwierdziła jego Statuty Generalne. W art. 2 Statutów czytamy: „Jest to więc stowarzyszenie, w którym członkowie, pomni na powołanie wszystkich chrześcijan do świętości osobistej i do ewangelizacji oraz świadomi misji Maryi w Kościele i w świecie, będącej owocem Jej doskonałego zjednoczenia z Duchem Świętym (POMK, 560), uznają w tajemnicy Jej Niepokalanego Poczęcia zasadniczą «podstawę swej duchowości, teologii i apostołstwa» (por. Przemówienie Pawła VI podczas beatyfikacji o. Maksymiliana Kolbego, 17.10.1971 r.)”¹¹.

Z kolei w art. 13 tychże Statutów stwierdza się: „Specyficzne zadanie Rycerstwa Niepokalanej polega na uwydatnianiu i upowszechnianiu tajemnicy Niepokalanego Poczęcia, to znaczy na «zasianiu tej prawdy w sercach wszystkich ludzi... i trosce o to, by wzrosła ona i wydała owoce świętości» (POMK, 432); ułatwi to chrześcijańskie formowanie sumień i nową ewangelizację. Maryja, znak zwycięstwa nad złem i śmiercią, «wkroczywszy głęboko w dzieje zbawienia, gdy jest sławiona i czczona, przywołuje wiernych do Syna swego i Jego ofiary oraz miłości Ojca» (KK 65)”¹².

W Rycerstwie Niepokalanej, które realizuje w pełni program swojego założyciela – św. Maksymiliana Marii Kolbego – modlitwę, a szczególnie modlitwę różańcową, należy postrzegać jako odpowiedź na wezwania Niepokalanej, powtarzane podczas objawień przy ulicy du Bac, w Lourdes, w La Salette, w Fatimie i wielu innych miejscach, w których objawiała się Matka Boża. Jeżeli Dziewica Maryja tak silnie kładzie nacisk na modlitwę różańcową, to Rycerstwo jako Jej narzędzie rozumie, iż właśnie w modlitwie różańcowej znajduje się niewyczerpalny skarb dla naszego życia duchowego i apostołskiego.

W swojej codziennej służbie Niepokalanej staramy się pamiętać słowa naszego Założyciela: „Przed wszystkim i ponad wszystko musimy pogłębiać to życie wewnętrzne. Jeżeli chodzi o prawdziwą przyczynę prawdziwego życia nadprzyrodzonego potrzebne są środki nadprzyrodzone. Modlitwa, modlitwa i tylko modlitwa jest potrzebna do utrzymania życia wewnętrznego i do jego rozwoju”¹³.

¹¹ *Statuty Generalne Rycerstwa Niepokalanej*, Niepokalanów 1998, s. 7.

¹² Tamże, s. 11.

¹³ KOMK, nr 88.

„Modlitwa jest elementem zasadniczym w pracy nad nawróceniem dusz, gdyż nawrócenie jest łaską, którą trzeba koniecznie uzyskać przez modlitwę”¹⁴.

Wśród środków, którymi się posługujemy jest przede wszystkim modlitwa różańcowa. Członkowie MI starają się odmawiać każdego dnia co najmniej jedną część różańca świętego.

Rycerze Niepokalanej niejednokrotnie są w swoich parafiach zelatorami, organizatorami i propagatorami Kół Żywego Różańca. Różaniec święty jest również modlitwą odmawianą przez rycerzy w czasie pielgrzymek, rekolekcji i dni skupienia.

Podczas rekolekcji i dni skupienia różaniec święty stanowi – po Eucharystii – ważną formę modlitwy dla ich uczestników, niezależnie od wieku, stopnia zaangażowania i funkcji pełnionej w Rycerstwie. Odmawiany jest zawsze podczas adoracji Najświętszego Sakramentu.

Różaniec jest też ważną formą modlitwy podczas wiosennych i jesiennych zjazdów prezesów i animatorów wspólnot Rycerstwa Niepokalanej, organizowanych przez Rycerstwo w kwietniu i październiku w Niepokalanowie. Podczas tych zjazdów różaniec jest również odmawiany podczas adoracji Najświętszego Sakramentu.

Program Kościoła jest zawsze programem Rycerstwa Niepokalanej. Dlatego też z radością został przyjęty przez Wspólnoty MI List apostolski *Rosarium Virginis Mariae*. Rycerstwo podejmuje wezwanie Ojca Świętego do wchodzenia w głębię tajemnic różańca świętego, przeżywając wraz z Kościołem Rok Różańca.

¹⁴ POMK, nr 328.